

Polecenia podsumowujące

1. Omów wyścig supermocarstw o dominację w kosmosie.
2. Scharakteryzuj proces walki z rasizmem w USA.
3. Opisz ruchy młodzieżowe, jakie pojawiły się w latach 60. XX w.

Trzecia rewolucja przemysłowa

Główne cechy: urbanizacja, rozwój medycyny, postęp technologiczny, globalizacja.

Konsekwencje: poprawa warunków życia ludzi, zmiana stylu życia.

Zmiany najbardziej widoczne w Ameryce Północnej i Europie Zachodniej, najmniej – w państwach postkolonialnych.

Podbój kosmosu

Rywalizacja w kosmosie między USA a ZSRS skutkiem zimnej wojny.

1957 – wysłanie w przestrzeń kosmiczną przez ZSRS pierwszego sztucznego satelity.

1961 – sowiecki kosmonauta Jurij Gagarin pierwszym człowiekiem w kosmosie.

1969 – amerykański astronauta Neil Armstrong pierwszym człowiekiem na Księżycu.

Rozwój kultury masowej

Rozwój i popularyzacja telewizji.

Upowszechnienie się turystyki, sportu oraz imprez masowych.

Równouprawnienie kobiet

Po II wojnie światowej w wielu państwach uzyskanie przez kobiety praw wyborczych.

Początkowo niewiele kobiet zasiadających w parlamentach i rządach.

Słaba reprezentacja kobiet w świecie gospodarki, zmiana w XXI w.

Działalność ruchów feministycznych.

Walka z rasizmem

Walka z rasizmem prowadzona jednocześnie z procesem dekolonizacji.

W RPA walka z polityką apartheidu, jej symbolem Nelson Mandela.

W USA symbolem pokojowej walki o równouprawnienie czarnoskórych mieszkańców Martin Luther King.

Zamordowanie Kinga jedną z przyczyn powstania radykalnych organizacji odrzucających pokojową drogę do równouprawnienia.

Sobór watykański II (1962–1965)

Główne postanowienia: wprowadzenie języków narodowych do nabożeństw, uproszczenie części obrzędów, podkreślenie roli świeckich w życiu Kościoła, zachowanie podstawowych kanonów katolicyzmu.

Rewolta studencka

Koniec lat 60. okresem wielkich rozruchów studenckich, w USA jedną z ich przyczyn wojna w Wietnamie.

1967–1968 – fala strajków okupacyjnych na amerykańskich uczelniach.

Wiosna 1968 – wystąpienia studenckie w RFN oraz we Francji.

Inne kraje objęte rewoltą studencką: Belgia, Wielka Brytania, Hiszpania, Włochy, Brazylia, Meksyk, Japonia.

Rewolucja obyczajowa

Odrzucenie przez młodych konsumpcyjnego stylu życia, podważenie dotychczasowego ładu opartego na tradycji i patriarchalnym modelu rodziny. Przejawem buntu muzyka rockowa, m.in. Elvisa Presleya, The Beatles, The Rolling Stones.

Rozwój subkultury hipisów, żyjących w komunach i głoszących hasło: *Make love, not war*.

Terroryzm

Rewolta studencka 1968 r. jedną z przyczyn rozwoju terroryzmu wśród skrajnie lewicowych organizacji – w RFN (Fracja Czerwonej Armii), we Włoszech (Czerwone Brygady).

Rozwój skrajnie prawicowego terroryzmu – organizacje neofaszystowskie oraz o dążeniach separatystycznych w Irlandii Północnej (IRA), w Hiszpanii (ETA).

Radykalizacja terroryzmu arabskiego – w Libanie (Hezbollah), w Egipcie (Bractwo Muzułmańskie).

Polecane publikacje

M. Brzezinski, *Wschód czerwonego księżycy. Wyścig supermocarstw o dominację w kosmosie*, tłum. A. Sak, Kraków: Znak, 2009.

M. Sitko, P. Urbaniec, *Woodstock 1969. Najpiękniejszy weekend XX wieku*, Wrocław: Wyd. c2, 2017.

E. Winnicka, C. Łazarewicz, *1968. Czasy nadchodzą nowe*, Warszawa: Wyd. Agora, 2018.

